



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Bella non ideò in se mala esse, quia multa mala habent adiuncta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

preferenda est tamen pax & otium. Quia scilicet hæc sunt fines, ista media. Vnde in eodem libro ait; *Pates igitur quodd rei bellica finis bona sunt existimanda, sed non ut finis supremus, sed gratia illius.* Itaque lex ipsa naturæ suggerit hominibus, eos ius habere propulsandi à se iniurias aliorum, idque duobus modis, vel defendendo scilicet & prohibendo ne inferantur; vel etiam aliquo modo vlciscendo & amouendo illas, ut sic denique satis tuti & incolumes esse possint. Verùm contingit subinde, ut id non alia ratione, nisi vi bellica efficere possint, quando nimirum non est aliquis vtrique parti communis superior, ad quem pro obtinenda iniuriæ compensatione & vindicta recurratur. Quare iure ac meritò tunc ex ipsa lege naturæ bellum est suscipiendum. Si igitur *bella gerimus, eam ob causam,* teste Philosopho, *ut in pace viuamus,* an non causam habet Deus, ut bellari sinat? *Suscipienda bella sunt,* ait de officijs disputans Tullius, *ut sine iniuria in pace viuatur.* Cui eisdem de officijs disserens S. Ambrosius ad stipulans ait: *Fortitudo, qua per bella tuetur à Barbaris patriam, vel defendit infirmos, vel à atrocibus socios, plena iustitia est.* Cui hæc causâ permittendi belli non sufficit, nihil sufficit, estque Meneclidi similis, qui Epaminondæ gloriæ inuidens, suavit populo, ut pacem haberet bello potiozem.

Aristor. lib.
10 Ethic. c. 7.

Plutarch. in
Epaminond.

XII.

At Epaminondas ei dixit: *Fallis ciues tuos, qui otij nomine eos ad seruitutem vocas. Pax enim bello paratur: nec enim tueri licet, nisi ciues sint ad bellum instructi.*

At in bello multa & magna scelera perpetrantur? & semper pars altera causam fouet iniustam, cum iustitia pro vtraque stare non possit? Ita est. Sed communis est ista quaestio, cur Deus peccata permittat? & cur permittat bellum vnde sunt peccata? At non est necesse, ut qui bellum gerit, etiam contra Deum pugnet ac peccet. Nam imprimis, etsi non potest vtriusque partis iusta esse causa ut beller, potest tamen fieri, ut neutra peccet, quando scilicet pars altera inuincibiliter ignorat, se habere causam iniustam. Deinde si bellis & peccatis necessaria esset connectio, nemo militaret sine peccato. Vnde ergo tot sanctos milites habebimus? cur Abraham, cur Moyses, cur Iosue, cur Gedeon, cur Dauid, cur Machabæi, cur alij tantopere laudarentur? Atque esto bellum multis sit occasio, cupidè, auarè, crudeliter, impie agendi;

agendi; num ideò nullum esse debet? quid tandem in mundo esse oporteret, si omnia, quæ sunt occasio peccandi, tollenda forent? Tollendum esset vinum, in quo est luxuria, & ebrietas; tollendus esset cibus, sine quo crapula non foret; tollendæ essent vestes, quibus superbitur; tollenda esset pecunia, quæ multis occasionem offert furandi, prædandi, latrocinandi; tollendæ essent mulieres, sine quibus nulla adulteria committerentur; denique ne longum faciam, tollenda essent ipsa diuina Sacramenta, per quæ multi blasphemant, & quibus innumeri abutuntur. Vel Poëtam audiamus.

Ephes. 5. 18.

*Nil prodest, quod non ladere possit idem,
Igne quid vtilius? si quis tamen vrere tecta*

Ouid. lib. 2.
de triibus.

*Comparat, audaces instruit igne manus,
Eripit interdum, modo dat medicina salutem,*

*Quæq; inuis, monstrat; quæq; sic herba nocens,
Et latro, & cautus præcingitur ense viator,*

*Ille sed insidias, hic sibi portat opem,
Discitur innocuus ut agat facundia causas,*

Protegit hæc fontes, immeritosq; premit.

Quid dicam de ipso Deo, cuius iustissimum regimen hi ipsi calumniantur, qui putant non solum peccata, verum etiam bella ipsa permittenda non esse. Sed de permissione peccatorum, & bellorum immissione ex instituto agamus, est enim utilis ac necessaria tractatio. Et habet circa bella peculiarem difficultatem. Quia famem, pestem, incendia, terræ motus, Deus directè potest velle & immittere, nempe per causas naturales, & absque vllò culpæ interuentu: bella autem saltem quæ iniuste suscipiuntur, etsi sine peculiari diuinæ prouidentia permissu non gerantur, non tamen directè à Deo decernuntur, sed permittuntur dumtaxat: quia vbi tale bellum est, necessariò etiam peccatum est, & iniustitia, minimùm materialis.

